БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Сайхан сумын эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2026/036/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2026 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Д.Батцогт
Утас 70342580 Цахим хаяг: Battsogtd@audit.gov.mn

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

“Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал:Д.Мягмарсүрэн
Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.et@gmail.com

“Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн
Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2026.02.24 № 218

танай ______ ны № ______ т

САЙХАН СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА Б.ДУЛАМ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сайхан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сайхан сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сайхан сумын сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2025 онд 25 ажилтантай 9 орны нормтой үйл ажиллагаа явуулж анхан шатны тусламж үйлчилгээг давхардсан тоогоор 10110 иргэнд яаралтай тусламж, алсын дуудлага, оношилгоо шинжилгээ, сэргээн засах үйлчилгээ, амбулаторийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж ажилласан. Тайлант онд Эрүүл мэндийн яамнаас 11,263. 0 мянган төгрөгийн эхо аппарат, Булган аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 67,699. 0 мянган төгрөгийн бохирын шугам хоолой, Булган аймгийн ЭМГ-аас 17,685.5 мянган төгрөгийн бараа материал, 3,499.1 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, Сайхан сум байгуулагдсан түүхт 100 жилийн хүрээнд хувь хүмүүсийн хандиваар 2,300.0мянган төгрөгийн асар, 2,000.0 мянган төгрөгийн хашааны төмөр хаалга, 3,456.0 мянган төгрөгийн саравч зэргийг үнэгүй төлбөргүй авч санхүүгийн тайланд тусгасан.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 238 дугаар тогтоолоор "Цалин хөлс шинэчлэн батлах тухай" төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон байна.

8326050261

2025 онд Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 03 “Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай”, 04 “Жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай” тогтоолуудад өөрчлөлт орсон байна. Тус Эрүүл мэндийн төв нь эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд үйлчлүүлэгчийн биеийн байдалд үнэлгээ өгөх, хянах, эрүүл мэндийг дэмжих, аливаа өвчнөөс урьдчилан сэргийлэхэд орчин үеийн болон уламжлалт анагаах ухаанд тулгуурлан эмнэлгийн анхан шатны тусламжийг үзүүлэхэд чиглэн үйл ажиллагаа явуулж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Эрүүл мэндийн төв нь 2025 оны зорилго, зорилтоо тодорхойлон гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж 4 зорилтын хүрээнд 75 арга хэмжээ төлөвлөн хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулан ажиллаж төлөвлөгөөний биелэлт 92 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.БАТЦОГТ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Эхний үлдэгдэл	2. Эцсийн үлдэгдэл
1	**1.1 ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**287,127,887.71**	**154,963,066.76**
31	**1.1.1 МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**4,999,640.18**	**11,268,589.91**
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	4,999,640.18	11,268,589.91
31210	Төгрөг	4,999,640.18	11,268,589.91
31211	Төрийн сангийн харилцах	4,999,640.18	11,268,589.91
33	АВЛАГА	144,720,360.15	9,090,657.62
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,775,635.88	1,532,666.85
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	142,944,724.27	7,557,990.77
35	**1.1.5 БАРАА МАТЕРИАЛ**	**137,407,887.38**	**134,603,819.23**
35100	Түүхий эд материал	73,597,763.48	96,453,263.93
35110	Тусгай зориулалттай материал	28,700,977.7	45,666,788.7
35130	Эм боох материал	44,896,785.78	50,786,475.23
35400	Хангамжийн материал	63,810,123.9	38,150,555.3
35410	Бичиг хэргийн материал	414,000	1,255,800
35420	Аж ахуйн материал	55,305,230	33,970,686.4
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,804,000	0.0
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,138,200	0.0
35460	Хүнсний материал	2,148,693.9	2,924,068.9
2	**1.2 ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,349,418,403.79**	**1,358,572,924.15**
39	**1.2.2 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,349,418,403.79**	**1,358,572,924.15**
39200	Биет хөрөнгө	1,336,017,903.79	1,345,472,424.15
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,082,079,567.46	1,149,778,611.46
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-191,492,417.88	-229,868,023.28
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	182,772,126.5	177,198,795.18
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-68,941,040.28	-85,269,609.02
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	390,691,341.69	428,853,491.69
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-98,868,633.23	-148,370,701.71
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	67,815,651.8	82,571,651.8
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,695,217.54	-39,463,039.52
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	214,650	214,650
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	4,375,000	14,375,000
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,953,124.73	-4,568,402.45
39217	Ном	20,000	20,000
39300	Биет бус хөрөнгө	13,400,500	13,100,500
39301	Програм хангамж	1,650,000	1,650,000
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,207,500	-1,507,500

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,958,000	12,958,000
3	**1 НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2**	**1,636,546,291.5**	**1,513,535,990.91**
4	**2.1 НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**42,846,373.03**	**52,046,795.19**
41	**2.1.1 БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**42,846,373.03**	**52,046,795.19**
41300	Өглөг	42,846,373.03	52,046,795.19
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	28,677,994.63	54,149,706.61
41360	Бусад өглөг	14,168,378.4	6,601,396.5
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	9,766,671.5	6,601,396.5
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,401,706.9	0
5	**2.2 ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,593,699,918.47**	**1,461,489,195.72**
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,593,699,918.47	1,461,489,195.72
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	522,078,018.31	522,078,018.31
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	522,078,018.31	522,078,018.31
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	544,853,819.03	412,643,096.28
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	459,114,008.25	544,853,819.03
51220	Тайлант үеийн үр дүн	85,739,810.78	-140,915,030.67
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	526,768,081.13	526,768,081.13
6	**2 ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5**	**1,636,546,291.5**	**1,513,535,990.91**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**1,299,965,771.68**	**1,488,160,805.71**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**142,265,841.77**	**1,366,143,402.86**
120	Нийтлэг татварын бус орлого	142,265,841.77	256,546,915.21
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	80,522,480	134,529,512.36
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,522,480	134,529,512.36
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	26,458,766.5	91,331,862.68
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	35,284,595.27	30,685,540.17
122	Тусламжийн орлого	0.0	1,123,122,690.5
1221	Хандив тусламж /дотоод/	0.0	1,123,122,690.5
12215	Төсөв хоорондын хандив,тусламж	0.0	1,123,122,690.5
122151	Улсын эмнэлгүүдэд ЭМДС-с олгох шилжүүлгийн орлого \ЭМДС-УТ\	1,157,699,929.910.0	1,123,122,690.5
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**70,988,100**	**1,084,912,000.0**
132004	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	70,988,100	108,491,200
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,214,094,849.94**	**1,629,075,836.38**

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,214,094,849.94**	**1,629,075,836.38**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,214,094,849.94**	**1,479,332,140.11**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	688,469,399.34	867,408,034.19
210101	Үндсэн цалин	403,102,552.95	412,796,925.97
210102	Нэмэгдэл	237,549,406.69	393,843,482.93
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,627,524.45	8,015,500
210104	Урамшуулал	38,750,008.1	52,752,125.29
210105	Гэрээт ажлын хөлс	439,907.15	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	89,082,835.88	116,150,800
210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	59,050,512.45	81,864,900
210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	7,041,610.17	8,571,500
210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,721,761.84	4,285,700
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,471,305.12	4,285,700
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	15,797,646.3	17,143,000
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,184,175.69	70,446,967.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,992,975.69	6,214,670.5
210302	Түлш, халаалт	62,891,200	72,584,605.08
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000	352,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	49,346,561.24	111,748,063.6
210401	Бичиг хэрэг	3,072,000	2,335,050
210402	Тээвэр, шатахуун	30,430,673	40,775,931
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	799,466.12	1,029,000
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,559,100	1,952,500
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,969,100	52,764,061.6
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	11,516,222.12	0
210408	Бараа материал акталсны зардал	0.0	12,891,521
2105	Нормативт зардал	222,997,997.14	125,471,017.42
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	196,298,922.34	105,729,706.32
210502	Хоол, хүнс	26,699,074.8	19,741,311.1
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,288,440	22,412,972
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.0	340,000
210604	Урсгал засвар	4,288,440	42,072,972
2107	Томилолт, зочны зардал	2,770,200	1,654,000
210702	Дотоод албан томилолт	2,770,200	1,654,000
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	44,892,786	4,473,335

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	43,079,511	3,965,010
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	955,275	0.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000	168,325
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	58,000	0.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.0	340,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,246,630.34	130,862,642.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,990,600	8,285,300
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	94,256,030.34	122,577,342.32
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.0	131,699,463.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.0	131,699,463.93
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	79,085,463.93
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	52,614,000
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**85,870,921.74**	**-140,915,030.67**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**131,110.96**	**0**
225001	**Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз**	**131,110.96**	**0**
VII	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)**	**-131,110.96**	**0**
VI	**1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)**	**85,739,810.78**	**-140,915,030.67**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**1,152,933,416.64**	**1,358,585,412.09**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**80,522,483**	**1,358,585,412.09**
120	Нийтлэг татварын бус орлого	80,522,483	134,529,512.36
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	80,522,483	134,529,512.36
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,522,483	134,529,512.36
122	Тусламжийн орлого	0.0	1,258,509,424
1221	Хандив тусламж /дотоод/	0.0	1,258,509,424
12215	Төсөв хоорондын хандив,тусламж	0.0	1,258,509,424
122151	Улсын эмнэлгүүдэд ЭМДС-с олгох шилжүүлгийн орлого \ЭМДС-УТ\	0.0	1,258,509,424

13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,072,410,933.64**	**0.0**
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,072,410,933.64	0.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,072,410,933.64	0.0
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,072,753,652.11**	**1,454,861,186.63**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,072,753,652.11**	**1,454,861,186.63**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,072,753,652.11**	**1,305,117,490.36**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	688,469,401.34	867,165,065.16
210101	Үндсэн цалин	403,102,554.95	412,553,956.94
210102	Нэмэгдэл	237,549,406.69	393,843,482.93
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,627,524.45	8,015,500
210104	Урамшуулал	38,750,008.1	52,752,125.29
210105	Гэрээт ажлын хөлс	439,907.15	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	87,307,200	116,150,800
210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	59,368,800	81,864,900
210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	6,984,600	8,571,500
210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,492,300	4,285,700
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,492,300	4,285,700
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	13,969,200	17,143,000
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,184,175.69	70,446,967.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,992,975.69	6,214,670.5
210302	Түлш, халаалт	62,891,200	63,880,297.16
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000	352,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,245,513	47,884,537.9
210401	Бичиг хэрэг	3,308,300	2,263,050
210402	Тээвэр, шатахуун	31,568,873	39,637,731
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	782,100	1,029,000
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,070,500	2,304,900
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, зүйлс	7,515,740	2,649,856.9
2105	Нормативт зардал	144,464,451.77	111,644,162.64
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	130,830,500	101,077,737.64
210502	Хоол, хүнс	10,908,951.77	8,166,425
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,725,000	2,400,000
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,016,200	57,685,322
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,416,750	32,297,900
210604	Урсгал засвар	16,599,450	45,387,422

2107	Томилолт, зочны зардал	2,770,200	1,654,000
210702	Дотоод албан томилолт	2,770,200	1,654,000
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	50,901,986	4,313,335
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	47,850,711	3,965,010
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл	500,000	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	955,275	0.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000	168,325
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,296,000	0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.0	180,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,578,700	8,173,300
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,578,700	8,173,300
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**0.0**	**131,699,463.93**
2131121	Санхүүжилтийг үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал\\	0.0	18,044,232.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.0	131,699,463.93
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	79,085,463.93
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	52,614,000
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**80,179,764.53**	**46,668,949.73**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН**	**101,529,000**	**40,400,000**
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	101,529,000	40,400,000
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	101,529,000	40,400,000
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	101,529,000	40,400,000
VI	**1.1.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-101,529,000**	**-40,400,000**
VIII	**1.1 НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**-21,349,235.47**	**6,268,949.73**
101	1.2 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	26,348,875.65	4,999,640.18
20	1 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,999,640.18	11,268,589.91
99	2 Хамаарахгүй	0.0	0.0

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Дансны нэр, төрөл	1. Устгалын өмнөх			
	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**522,078,018.31**	**526,768,081.13**	**459,114,008.25**	**1,507,960,107.69**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	522,078,018.31	526,768,081.13	459,114,008.25	1,507,960,107.69
Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	85,739,810.78	85,739,810.78
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**522,078,018.31**	**526,768,081.13**	**544,853,819.03**	**1,593,699,918.47**
2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**522,078,018.31**	**526,768,081.13**	**544,853,819.03**	**1,593,699,918.47**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	522,078,018.31	526,768,081.13	544,853,819.03	1,593,699,918.47
Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	-140,915,030.67	-140,915,030.67
2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	**522,078,018.31**	**526,768,081.13**	**412,643,096.28**	**1,461,489,195.72**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Төлөвлөгөө	2. Гүйцэтгэл
1	**НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН**	**1,501,989,500**	**1,358,585,412.09**
12	Татварын бус орлого	1,501,989,500	1,358,585,412.09
120	Нийтлэг татварын бус орлого	135,588,400	134,529,512.36
120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого / туслах/	135,588,400	134,529,512.36
122	Тусламжийн орлого	1,366,401,100	1,258,509,424
122001	Хандив тусламж /дотоод/	1,366,401,100	1,258,509,424
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,507,469,700**	**1,454,861,186.63**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,507,469,700**	**1,454,861,186.63**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,367,729,800**	**1,305,117,490.36**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	867,191,800	867,165,065.16
210101	Үндсэн цалин	442,247,400	412,553,956.94
210102	Нэмэгдэл	381,283,700	393,843,482.93
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,275,700	8,015,500

210104	Урамшуулал	36,385,000	52,752,125.29
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	116,506,900	116,150,800
210201	Тэтгэврийн даатгал	82,221,000	81,864,900
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,571,500	8,571,500
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,285,700	4,285,700
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,285,700	4,285,700
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,143,000	17,143,000
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	88,491,200	70,446,967.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,000,000	6,214,670.5
210302	Түлш, халаалт	77,891,200	63,880,297.16
210303	Цэвэр, бохир ус	1,600,000	352,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	60,611,700	47,884,537.9
210401	Бичиг хэрэг	5,210,100	2,263,050
210402	Тээвэр, шатахуун	42,579,400	39,637,731
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,551,000	1,029,000
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,877,600	2,304,900
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,393,600	2,649,856.9
2105	Нормативт зардал	184,110,700	111,644,162.64
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	149,752,200	101,077,737.64
210502	Хоол, хүнс	12,233,700	8,166,425
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	22,124,800	2,400,000
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	108,271,700	98,085,322
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	58,611,200	55,697,900
210604	Урсгал засвар	49,660,500	42,387,422
2107	Томилолт, зочны зардал	6,500,000	1,654,000
210702	Дотоод албан томилолт	6,500,000	1,654,000
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,475,400	4,313,335
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,916,500	3,965,010
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000	0.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000	168,325
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	90,000	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	904,500	0
210807	Газрын төлбөр	40,800	0.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,723,600	180,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,061,600	8,173,300

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,061,600	8,173,300
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**139,739,900**	**131,699,463.93**
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	139,739,900	131,699,463.93
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	80,125,900	79,085,463.93
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	52,614,000	52,614,000
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,000,000	0.0
8	**ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ**	**-5,480,200**	**6,268,949.73**
9	**АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**5,480,200**	**-6,268,949.73**
7	3 Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	5,480,200	-6,268,949.73
4	4 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	4,999,640.18
5	5 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	11,268,589.91

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 64,394.00 мянган төгрөгийн 2 алдаа[1] 6 зөрчил илэрснээс аудитын явцад 28,180.4 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 1,045.3 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт, 1,114.6 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага, 34,035.5 мянган төгрөгийн алдааг дахин давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж хүргүүлэв.

Залруулсан алдаа:

- Тавилга эд хогшлын дансанд 11,263.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 10,000.0 төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгийг тус бүр ангилал буруу бүртгэсэн байна. Энэ нь УСНББОУС 17:52 парагаф Үндсэн хөрөнгийн анги гэдэг нь байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглагдах байдлын хувьд ижил төсөөтэй шинж төрөл ба хэрэглээ бүхий хөрөнгүүдийн бүлэг юм, Сангийн сайдын 2015 оны А/03 дугаар тушаалын Төсвийн байгууллагын дагаж дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журмыг дагаж мөрдөөгүй байна.
- Цалингийн тооцооллыг шалгахад 5 363.3 мянган төгрөгийг нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан цалингийн хүснэгттэй зөрүүтэй тайлагнасан нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 102 дугаар зүйлийн 102.1.5."цалин хөлсийг тооцох аргачлал ил тод, ойлгомжтой байх, “Нийгмийн даатгалын тухай" хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.1-т "хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх” гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.1 Төлбөрийн акт

- *Илрүүлэлт:* Явцын аудитаар эм, тарианаас өртөг өндөртэй, сэтгэцэд нөлөөлөх төрлөөс сонгон тооллого хийхэд 136.4 мянган төгрөгийн эм тариа

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

дутагдалтай байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4."үнэн зөв байх". 20 дугаар зүйлийн 20.2.4."нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах", 5 дугаар зүйлийн 5.1.5."хэмжигдэхүйц байх", Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2."төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх";гэсэн заалтууд зөрчигдсөн байна.

*Шийдвэрлэсэн:*Төлбөрийн акт тогтоов

- *Илрүүлэлт:* Нягтлан бодогч А.Лхагвааг өөрчлөлтгүй дүгнэлт авсан ажлыг үнэлж балансын урамшуулал олгох тушаал гарган 622.7 мянган төгрөгийн урамшууллыг улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2-д "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна" гэж заасн598 зөрчсөн байна.

*Шийдвэрлэсэн:*Төлбөрийн акт тогтоов

- *Илрүүлэлт:* Сахилгын шийтгэлтэй 1 ажилтанд 286.2 мянган төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.8."Хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэл ногдуулснаас хойш нэг жил өнгөрвөл ажилтныг хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцно". Засгийн газрын 2019 оны 5 -р тогтоолын "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох" журмын 2.7. "Хууль тогтоомжийн дагуу сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцогдох хугацаа дуусаагүй бол тухайн төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгохгүй" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

*Шийдвэрлэсэн:*Төлбөрийн акт тогтоов

3.2 Албан шаардлага

Илрүүлэлт: Хөрөнгийн дансанд 6 688.0 мянган төгрөгийн анхны өртөгтэй тэг үлдэгдэлтэй шиглах боломжгүй 4 ширхэг мотоциклыг актлуулах шийдвэр гаргуулж данснаас хасахгүй 1 114.6 мянган төгрөгөөр дахин үнэлж орлогодож бүртгэсэн байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4.үнэн зөв байх; 5.1.5.хэмжигдэхүйц байх, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 2.1/ өөрт олгогдсон эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, үйл ажиллагааныхаа зорилгод нийцүүлэн зориулалтын дагуу эзэмшиж, ашиглах, 2.2/ улсын төсвөөс олгосон хөрөнгийг Төсвийн тухай хуульд заасны дагуу зарцуулж, тайлагнах гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй.

*Шийдвэрлэсэн:*Албан шаардлага хүргүүлэв

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1***. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал***

Илрүүлэлт:

Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн тэг үлдэгдэлтэй 34,035.5 төгрөгийн анхны өртөгтэй 65 нэр төрлийн 91 ширхэг хөрөнгө бүртгэлтэй байна. Энэ нь ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 7 дугаар зүйлийн 7.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэдл эд хөөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнги йн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ ” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн үнэн зөв, хэмжигдэхүйц байх зарчмыг баримтлан ажиллах

2***. Цалин хөлсийн данстай холбоотой асуудал***

Илрүүлэлт: Шилэн дансанд 9 мэдээлэл хугацаа хоцроож мэдээллэсэн нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1."мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3."тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" зарчимууд заалтуудыг зөрчиж байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хууль тогтоомжийг хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
					Залруулсан		Залруула агүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хөрөнгийн ангилал буруу бүртгэсэн	1	22,263.0			1	22,263.0				
Цалингийн тооцоолол алдаатай бүртгэсэн	1	5,363.3			1	5,363.3				
Дүн	**2**	**28,180.4**			**2**	**28,180.4**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тооллогоор эмийн дутагдал үүссэн	1	136.4	1	136.4				-				
Улирлын үр дүнгийн урамшуулал давхардуулан авсан	1	622.7	1	622.7				-				
Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд үр дүнгийн урамшуулал олгосон	1	286.2	1	286.2								
Тушаал шийдвэргүй дахин үнэлгээг хийж бүртгэсэн	1	1,114.6			1	1,114.6		-				
Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгө бүртгэлтэй байна.	1	34,035.5					1	34,035.5				
Дүн	**5**	**36,195.4**	**3**	**1,045.3**	**1**	**1,114.6**	**1**	**34,035.5**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Мэдээллийг хугацаа хоцроон мэдээлсэн	1						1	
Дүн								